

A Tiszatáj novellapályázatának díjazott alkotásai

DEMETER SZILÁRD

Medveadászat

(I. DÍJ)

A földből kinőtt emberek házatáján sohasem egyenesedik fel a fű, mondja a falusi néptanács elnöke, kezében az út döccenőinek ritmusára himbálózó pálinkásüveg látványa mintegy letörli képét a belső visszapillantó tükörről, a sofőr mellett ülő elvtárs kétségbeesetten bámul előre. Nem ám, apjuk kínjában körbecsúsztá hason a házat, míg magját a földbe tudta eresztetni, aztán medvebőr alatt erjedtek a gyerekek, emlékezik a néptanácselnök, mint ki szemtanúja volt az eseményeknek, pedig nyilvánvalóan hazudik, azt még a megyeszékhelyről érkező párttitkár is hallotta, hogy lólábú asszony gyermekei a földből kinőtt fiúk.

Erőt, egészséget, húzza meg szilvapálinkáját az elnök, nem kérne maga is egy keveset, igyon no, biztatja felettesét, nem, borzad az össze, méreg, méreg az esze tokját, sértődötten visszahúzódik a sarokba, maguk, városiak, azt sem tudják, mi a jó, hát akkor fázzon, többet egy szót sem szól, hiába kérdi a sofőr, merre menjen, a méteres hó miatt alig tudja megkülönböztetni az utat a patakmedertől. A titkár szorosabbra vonja maga körül a bundát, fagyos leheletéből átkokat formál, ajándék medvebocsot a legfelsőbb lénynek, ilyen marhaság miatt didereg ezen az isten háta mögötti helyen, ahol tavasz helyett tél van, felhőkön tapodnak a pásztorok, és a fenyvesekből reccsenve szakad ki a rettenet.

Éles kanyar után csöppnyi tisztáson farol az autó, megérkeztünk, mondja a sofőr, aggódva vizsgálja az ablakokat, kibírják-e az őrjöngő juhászkutyák ostromát. Ezek a medvét úgy megfogják, mint a fene, büszkélkedik a tanácselnök, de kiszállni az autóból ő sem mer, most mi lesz, csavarodik derékből a titkár, mi lenne, valaki csak itthon van, válaszolja az elnök, s hanem megvárjuk, míg hazaérkeznek, mert ezek a dögök elevenen széttépnek. A kutya úristenit, riad fel a sofőr, alig kétlépcsnyire tőle valami vagy valaki emelkedik ki a hó alól, az idősebbik fiú, nyugtatja a tanácselnök, majdnem rámentem, bassza meg, mérgeződik a sofőr, nézi, amint a földből kinőtt fiú lerázza magáról a havat, közelebb lép, vérekes szemével bebámul az ablakon, csak mikor a néptanácselnök

bátortalanul odaint a pálinkásüveggel, melegedik emberibbé a fiú tekintete, mindenesetre most másképp lát, mintegy visszaemlékszik, morogva csendesíti kutyáit, a titkár kényelmetlenül fészkelődve nézi, ahogyan a fekvő testmelegétől felolvadt helyen fonnyadt sárga fűcsomók között víz szivárog. Szálljon ki, Lajos bátyám, nehezen formálja a szavakat, elveszi az üveget, egyhajtásra kiissza, megrázkódik, van-e még, kérdi, van hát, a tanácselnök egy kétliteres kólás palackot húz elő a tarisznyájából, hát ez meg mi a franc, műanyag, mondja az elnök, külföldi, neked adom, ha kell. Azok meg mifélek, int az autó fele a fiú. Medvebocs kéne nekik, megfizetik, kezével a távolba int a férfi, medvebocs, hümmög a fiú, a ház fele indul, hát az van ide egy órányira, éppenséggel el lehet hozni, de meg kell várjuk az öcsémet, mert egyedül nem bírok az anyamedvével. Hallom, beteg az apátok, szaporáz mellette a tanácselnök, elmaradni fél, az, hogy dögölne meg immár, csak nyűgnek van, semmit sem csinál. Öcséd hol van, kérdi az elnök, lement bálba, asszony kéne ide, az öreg helyett főzni. Miért nem szállnak ki, visszafordulva kiállt az autó fele, azok ketten bent a kutyáktól félnek, mondja az elnök, városiak, beszariak, jó, mondja a fiú, majd bejönnek, ha nagyon akarnak. Üljön le, állítja fel a durva fenyőfa asztalt a fiú, kicsit mulattam én is az éjszaka, a halálomra ivott, nyög fel a sarokból az apja, adj' Isten, Lajos, én megdöglöm, ideje, fortyan fel a fia, na, na, csendesít az elnök, fogadj' Isten, Bandi, hát mi a bajod, mikor ősszel lejárt a faluba, nem kapott 42-es gumicsizmát, és mezítláb kellett kaszálnia, megfázott, meg vén is, válaszol apja helyett a fiú, ti miért nem hoztatok neki, ha már bállokba jártok, neki kell, járjon utána, veszi el a tanácselnök tarisznyáját, szalonát, hagymát pakol ki belőle, enni kezd.

A titkár is kiszáll az autóból, a sofőr fedezéke alatt óvatoskodik a ház fele, a kutyák ügyet sem vetnek rájuk, nézze, sofőrje lábával kaparja félre a havat egy kisebb halmocskáról, mit nézzek, üvegtörmelék, idegeskedik a titkár, ezek kékszeszt isznak, címkés üvegdarabot húz közelebb a sofőr, mit, kékszeszt, ismétli türelmesen amaz, jókedvre deríti a felfedezése, ezek nem is emberek, mondja, és a másik kezébe veszi át a hátizsákot. Na, mi van, kikecmeregtek, kérdi a fiú, mit hoztak. Konzervet, pálinkát, ilyesmiket, a asztalra borítja zsákjuk tartalmát a sofőr, jó napot, köszön a titkár, az öregnek is bemutatkozik, hogy van, kérdi, az jól, válaszol ismét apja helyett a földből kinőtt fiú, már vizet se kér.

Van-e szivarjuk, böffent az evés végeztével a fiú, csak vegyen nyugodtan, a titkár tele csomag Kentet tesz az asztalra, a fiú leharapja a szűrőt, kiköpi, rágyújt, szóval medvebocs kéne, néz a titkár, az, megfizetem, jó, bólint a fiú, meg kell még várjuk az öcsémet, addig igyanak. Nem lehetne begyújtani, kérdi a titkár, minek azt, tápázkodik fel a házigazda, hatalmas termete szinte teljesen betölti a teret, jön az öcsém, pillant ki az ablakon, asszony is van vele, dörög megelégedetten. Öccse ugyanolyan magas, mint ő, csak a szakállá rö-

videbb valamivel, rosszkedvű, asszonyát belódítja az egyik sarokba. Medvebocs kell nekik, int fejével a nagyobb, megittad az összes pálinkát, ront neki az öcs, van még, ezek hoztak pár üveggel, gyere, menjünk.

Fejszét ragadnak, kifordulnak a házból. A nagyobbik fiú viszi a pálinkát is, ezt nézd meg, külföldi üveg, nyújtja hátra a palackot, és ebben mi a jó, lapogatja öccse, nem törik el, ha földhöz vágod, tiszta bolondok azok a külföldiek, válaszolja az, iszik, hát az asszony, lassít a báty, váll váll mellett haladnak szűk erdei ösvényeken, hát, bementem a bálba, verekedés után nézem ezt a lányt, hogy néz-e, hát néz, no, odamegyek, kérdem, ejszen szeretsz, ühüm, mondja. Kapom, kivittem a csűrbe, kezdem matatni, s egyszer nézem, hát szopik. Na, mondom, te leszel a feleségem. S az apja, testvére nagyon élvezi a történetet, az apjának vittem egy üveg köményest, megittuk, csak annyit mondott aztán, hogy templomba' ne házasodjunk, miért ne, lepődik meg a társa, merthogy összeveszett a papokkal, mikor a feleségét nem akarták eltemetni, mi a fenéért nem akarták, mert felakasztotta magát, s asszongya, a papok akasztott embert nem engednek be a temetőbe. S akkor mit csinált vele, kérdi a nagyobb, mi mást, bevetette a disznóknak, azok megették, felnevetnek, a disznóknak, hitetlenkedik a nagyobb, azoknak hát, az istenit, röhög fel ismét a nagyobb, a disznóknak.

Sziklás hegyoldalon másznak, disznó, disznó, üvöltenek át egymásnak, kétoldaltól közelítik meg a barlangot, így biztos bent marad a nősténymedve. Bent van, szimmant az öccs, bent hát, igazolja a másik is, na, én bemegyek, kicsalom az anyát, s te itt a bejáratnál elbújva fejbevered, jó, fogadja el a tervet a másik, miért nem hoztuk inkább a kutyákat, minek, hogy aztán két hétig ne kerüljenek elő, legyint az idősebb befelé indulva. Ej, komám, te félsz, fordul hátra, fél a nyavalya, miből gondolod, háborodik fel a másik, reszket az árnyékod, öcsém, ne járjon annyit a szád, inkább hallgass, szól vissza a leselkedő, híjnye a szentségit, ez már itt van, üvölt fel a csali, rohan kifele, ahogy csak bír, üssed, üssed, kiabál, ütöm no, csak legyen mit, a fejsze fokával odacsap a medvének, a báty is megfordul, ketten csépelik, vágják a saját vérértől megvakult állatot. Megdöglött-e, meg az, ne foglalkozz, igyunk erre, s menjünk be a kölykei után, kettő kell legyen, nétené, kapja össze a lábát az öccs, a medvebocsok pánikba esve próbálnak kitörni, harapna az istenadta, vigyorodik el, no, induljunk, markolja el a másikat tarkóján a testvére, még lemegyek a faluba velük, veszek két láda szeszt, lakodalmazunk.

A ház előtt már megfordult az autó, a titkár kucorog az első ülésen, a sofőr az elnökkel halkán beszélget. Mi van, torpan meg a két fiú, apátok meghalt, szól ki a lány, meg-e, kérdi az öcs, na itt van, fogja, nyújtja a sofőrnek a remegő állatot, mi csak egyet kértünk, húzódozik az, nem kell, visszük vissza, fordulna is már, nem, nem, szökken ki a titkár is, megvesszük mind a kettőt, itt van, né, ötezer lejt adok értük, majd a faluban ideadja, kászálódik be a ko-

csiba az idősebbik, lemegyek pálinkát venni magukkal, és a két bocsot lába közé szorítja. A sofőr vállát vonogatva indít, ide ne szarjanak nekem, morog, a titkár ránéz, fogja be a száját, ez pártmunka, mondja csendesen. Mielőtt beérnének az erdőbe, az idősebbik földből kinőtt fiú kinyitja az ajtót, veszek egy disznót is, kiabál hátra az öccsének. Az nem válaszol, hitetlenkedve nézi a ház háta mögé kerülő asszonyának patkó alakú nyomait.

Szeged, 1998. december

